

3.2. Översikt över miljö- och klimatarkitekturen

Den gröna arkitekturen i CAP-planen:

CAP-planens gröna arkitektur består av alla de åtgärder och krav i CAP-planen som innehåller miljökonsekvenser. Till dessa hör:

- Villkorlighetskrav som främjar uppnåendet av miljö- och klimatmålen:
 - o krav för jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC)
 - GAEC 1 (permanent gräsmark)
 - GAEC 2 (skydd av torvmarker)
 - GAEC 3 (förbud mot bränning av stubb)
 - GAEC 4 (skyddsremsor)
 - GAEC 6 (sluttande marker)
 - GAEC 7 (växttäck)
 - GAEC 8 (växelbruk/diversifiering av grödor)
 - GAEC 9 (icke-produktiva arealer, bevara landskapselement, förbud mot att beskära träd, bekämpa invasiva främmande arter)
 - GAEC 10 (permanent gräsmark på Natura2000-områden)
 - extra GAEC (skydd av mineraljordar)
 - o föreskrivna verksamhetskrav
 - SMR 1 Ramdirektivet för vatten 2000/60/EG: artikel 11.3 e och h vad gäller obligatoriska krav att kontrollera diffusa föroreningskällor för fosfat
 - SMR 2 Nitratdirektivet 91/676/EEG: artiklarna 4 och 5
 - SMR 3 Fågeldirektivet 2009/147/EG: artiklarna 3.1, 3.2 b, 4.1, 4.2 och 4.4
 - SMR 4 Habitatdirektivet 92/43/EEG: artiklarna 6.1 och 6.2
 - SMR 12 Förordningen om växtskyddsmedel (EG) nr 1107/2009: artikel 55, första och andra meningen
 - SMR 13 Bekämpningsmedelsdirektivet 2009/128/EG: artikel 5.2, artikel 8.1–8.5, artikel 12 med avseende på att begränsa användningen av bekämpningsmedel inom de skyddade områden som definierats på grundval av vattendirektivet och Natura 2000-lagstiftningen, artikel 13.1 och artikel 13.3 om hantering och lagring av bekämpningsmedel och bortskaffande av bekämpningsmedelsrester.
- Kravet om att bevara jordbruksmark i ett skick som gör den lämplig för odling (artikel 4.1 a i utkastet till förordning om CAP-planen)

Pelare I

- [Direkta stöd
 - o Finland har föreslagit att medlemsstaten ska få avstå från att betala direktstöd till nyodling]
- Åtgärder som hör samman med miljösystemet, som omfattas av direktstöden:
 - o växttäck vintertid
 - o naturvårdsåkrar med vall
 - o grüngödslingsvallar
 - o mångfaldsväxter

Pelare II

- Miljöersättningar
 - o miljöförbindelse
 - gårdsspecifik åtgärd
 - främjande av cirkulär ekonomi

- fånggrödor
 - markförbättrande grödor och saneringsgrödor
 - skyddszoner och vallar på torvåkrar
 - hantering av avrinningsvatten
 - alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter
 - fågelåkrar
- miljöavtal
 - skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet
 - skötsel av våtmarker
 - uppfödning av lantraser
 - odling av ursprungsväxter
 - åtgärder som gäller genetiska resurser
- Ersättningar för ekologisk produktion
 - ekologisk produktion, frilandsgrönsaker och husdjursproduktion
- Ersättningar för djurens välbefinnande
 - plan för djurens välbefinnande, som innehåller en utfodringsplan och hållbar användning av antibiotika
 - betesdrift för nötkreatur, getter och får
- Investeringar
 - energiinvesteringar på gårdar
 - investeringar för att förbättra miljöns tillstånd och produktionens hållbarhet på gårdar, inklusive investeringar som rör behandling och användning av gödsel
 - investeringar i förnybar energi och biodrivmedel
 - utvecklingsprojekt, allmännyttiga investeringar
 - icke-produktiva investeringar, våtmarksinvesteringar
- Samarbete
 - samarbetsåtgärder inriktade på begränsning av och anpassning till klimatförändringar
 - samarbetsåtgärder inriktade på hållbar användning av naturresurser
 - digitalisering och innovationer (EIP) (övergripande tema)
- Det är möjligt att genomföra projekt som främjar miljön genom en Leaderåtgärd, men det sätts inte upp några specificerade mål för åtgärderna när det gäller de särskilda målen i artikel 6 d, e och f. Rådgivningstjänster (Neuvo 2030) om miljöfrågor (övergripande tema)
 - följande ämnesområden inom rådgivningen gäller miljöfrågor:
 - Begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt hållbar energi
 - Främjande av hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser (som vatten, mark och luft)
 - Skydd av den biologiska mångfalden, ekosystemtjänster samt bevarande av livsmiljöer och landskap
 - Mat och hälsa samt djurens välbefinnande
 - Digital teknik och innovationer, FaST (digitalt verktyg för hantering av näringsämnen)
- Kunskapsutbyte och information (övergripande tema)
- Ålands miljöåtgärder

A. Art. 98(b)(ii) Description of the overall contribution of conditionality to the specific environmental- and climate-related objectives set out in points (d), (e) and (f) of Article 6(1);

Tilläggsinformation för begäran om utlåtande: För att jordbrukarna till fullt belopp ska erhålla de av EU helt finansierade direktstöden och de av EU delvis finansierade jordbrukarstöden för utveckling av landsbygden måste de uppfylla villkorlighetskraven. Systemet med villkorlighet ersätter det nuvarande systemet med

tvärvillkor. I systemet inkluderas kraven för det nuvarande förgröningsstödet (delvis förändrade), som hör till direktstöden, och andra, nya krav som främjar miljö- och klimatmålen. Syftet med villkorligheten är att främja ett hållbart jordbruk genom att göra stödmottagarna mer medvetna om bland annat miljökraven och att åstadkomma en gemensam jordbrukspolitik som bättre svarar på samhällets förväntningar. Villkorligheten består av krav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) och av föreskrivna verksamhetskrav (SMR). De förstnämnda kraven bestämmer medlemsstaten själv på grundval av förordningens bestämmelser om den strategiska planen. Verksamhetskraven i sin tur är krav som ingår i EU-rättsakter och gäller miljö, folkhälsa, växtskydd samt djurens hälsa och välbefinnande. Verksamhetskraven tillämpas antingen på grundval av EU-rättsakter eller är närmare definierade i den nationella lagstiftningen.

I villkorligheten ingår föreskrivna verksamhetskrav (SMR) som främjar miljö- och klimatmålen på ett mer krävande sätt än den tidigare tvärvillkorshelheten samt krav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC). Kraven inom det tidigare förgröningsstödet i fråga om areal med ekologiskt fokus, bevarande av permanent gräsmark och diversifiering av grödor – åtgärder som under perioden 2014–2020 stöddes med cirka 150 miljoner euro per år – blir nu en del av villkorligheten (delvis förändrade) och ska genomföras av stödmottagarna utan separat finansiering.

Villkorlighetskraven bidrar på följande sätt till att de särskilda målen uppnås:

Särskilt mål (d) contribute to climate change mitigation and adaptation, as well as sustainable energy;

De till villkorligheten hörande föreskrivna verksamhetskraven och kraven för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden utgör basnivå för åtgärderna för begränsning av och anpassning till klimatförändringar, och alla stödmottagare måste uppnå denna nivå. Av villkorlighetskraven bidrar särskilt följande till att målen om begränsning av och anpassning till klimatförändringar uppnås: GAEC 1 (permanent gräsmark), GAEC 2 (skydd av torvmarker) och GAEC 3 (förbud mot bränning av stubb). Följande krav bidrar till att andra mål men också detta mål uppnås: GAEC 4 (skyddsremsor), GAEC 6 (sluttande marker), GAEC 7 (växttäckte), GAEC 8 (växelslag/diversifiering av grödor) och GAEC 10 (permanent gräsmark på Natura2000-områden). Även SMR 2 (nitratdirektivet) bidrar till begränsningen av och anpassningen till klimatförändringar.

När det gäller *begränsningen av klimatförändringar* syftar GAEC 2 och det extra nationella GAEC-kravet särskilt till att förhindra röjning av ny torv- och mineralmark. Dessutom finns det bland villkorlighetskraven villkor som bidrar till att marker hålls täckta med växter och till att jordbearbetningen minskar, och dessa villkor tillämpas på alla jordarter. Till villkoren hör övervakningen av andelen permanent gräsmark (GAEC 1), en åtgärd som begränsar minskningen av gräsmarkerna, och förbudet mot plöjning av permanent gräsmark i Naturaområden (GAEC 10), som båda bevarar den gräsbevuxna arealen. De olika gräsmarkerna i Finland är centrala när det gäller att främja vattenstatusen, mångfalden och begränsningen av klimatförändringar. Gräsmarker med flera arter binder effektivt kol, och på grund av sina djupa rötter förbättrar de markstrukturen. Dessutom är gräsmarkerna ofta fleråriga, vilket betyder färre utsläpp av växthusgaser på grund av jordbearbetning. Även följande villkorlighetskrav bidrar till att markerna har växttäckte: skyddsremsorna som anläggs längs vattendrag och som inte bearbetas (GAEC 4 och GAEC 6), villkoren som gäller växttäckte på trädor och vintertid (GAEC 7) och förbudet mot bränning av stubb (GAEC 3). Dessa krav leder dock inte ensamma till tillräckliga åtgärder inom jordbruket när det gäller att begränsa klimatförändringen, men de utgör basnivå för mer krävande, mer omfattande och mer riktade åtgärder som finansieras baserat på CAP-planen.

Villkorlighetskraven främjar *anpassningen till klimatförändringar* genom att de fastställer en basnivå särskilt för vattenskyddsåtgärderna. De föreskrivna verksamhetskraven enligt nitratdirektivet (SMR 2) begränsar stödmottagarens användning av kvävegödsling, och för användningen av stallgödsel och gödselpreparat innehåller de begränsningar och krav som tar hänsyn till användningsändamål, känsliga årstider, väderförhållanden samt åkerskiftets läge och egenskaper. Hela Finland har definierats som ett nitratkänsligt område där nationell lagstiftning i enlighet med nitratdirektivet gäller.

Även i kraven för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden finns villkor som främjar *anpassningen till klimatförändringar*, villkor som gäller vattenskydd och markens kulturtillstånd. Till dessa hör följande:

skyddsremsor längs vattendrag (GAEC 4 och GAEC 6), kravet på växttäckning på trädor och vintertid (GAEC 7) och kraven relaterade till växelbruk/diversifiering av grödor (GAEC 8). Kravet på diversifiering av grödor syftar inte bara till att ge miljöfördelar utan också till att minska den ekonomiska risken förknippad med de föränderliga förhållandena, vilket kan uppnås om gårdar börjar odla fler växtsorter.

Bland villkorlighetskraven finns inga villkor som gäller hållbar produktion eller användning av energi.

Särskilt mål (e) foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air;

Villkorlighetskraven innehåller förfaranden som samtidigt bidrar till uppnåendet av flera särskilda mål. De ovan nämnda villkorlighetskraven som påverkar anpassningen till klimatförändringar främjar i stor utsträckning uttryckligen vattenskyddet och markens kulturtillstånd, vilket är nödvändigt med tanke på att miljöutmaningarna vad gäller vattenskyddet och skötseln av jordmånen kommer att ha en viktig roll när det gäller klimatförändringens konsekvenser.

Av villkorlighetskraven bidrar i synnerhet följande till bättre status för vattnen och marken:

GAEC 4 (skyddsremsor), GAEC 6 (sluttande marker), GAEC 7 (växttäckning), GAEC 8 (växelbruk/diversifiering av grödor) samt SMR 1 (ramdirektivet för vatten), SMR 2 (nitratdirektivet), SMR 12 (förordningen om växtskyddsmedel) och SMR 13 (direktivet om bekämpningsmedel). Följande krav bidrar till att andra mål men också detta mål uppnås: GAEC 1 (permanent gräsmark), GAEC 10 (permanent gräsmark i Natura2000-områden), GAEC 2 (skydd av torvmarker), GAEC 9 (icke-produktiv mark) och det extra nationella GAEC-kravet (skydd av mineralmarker).

När det gäller hållbar användning av naturresurser är följande villkorlighetskrav centrala: de på nitratdirektivet (SMR 2) och ramdirektivet för vatten (SMR 1) baserade föreskrivna verksamhetskraven som gäller användning av gödselpreparat och tillåtna näringsmängder i fråga om kväve och fosfor. Hela Finland har definierats som ett nitratkänsligt område där nitratdirektivets krav gäller. Det föreskrivna verksamhetskravet enligt ramdirektivet för vatten omfattar inte bara fosforlagstiftningen utan innehåller också krav på tillstånd för bevattning, skydd av grundvatten och miljötillståndsförfarande i fråga om djurstallar. De föreskrivna verksamhetskraven för växtskyddsmedel definierar säker användning och lagring av växtskyddsmedel. Av kraven för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden är följande viktigast med tanke på vattenskyddet och skötseln av jordmånen: kraven i fråga om växttäckning på trädor och vintertid (GAEC 7) och de övriga villkoren som syftar till minskad urlakning av näringsämnen, såsom kravet på skyddsremsor (GAEC 4 och GAEC 6) och kravet på växelbruk/diversifiering av grödor (GAEC 8).

Den största utmaningen inom jordbruket när det gäller luftskyddet är att minska ammoniakutsläppen. I det nationella genomförandet av de föreskrivna verksamhetskraven inom villkorligheten ingår villkor för lagring och spridning av gödsel. I villkorligheten bildar följande krav basnivå för luftskyddet när det gäller ammoniakutsläppen: kravet på täckning av gödselstäder, kravet om att på sluttande åkerskiften använda endast placerande utrustning vid spridning av flytgödsel och kravet på inmyllning av gödsel.

Särskilt mål (f) contribute to the protection of biodiversity, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes;

Av villkorlighetskraven bidrar särskilt följande till den biologiska mångfalden och skyddet av livsmiljöer och landskap: GAEC 9 (icke-produktiv mark, skydd av landskapselement, förbud mot beskärning av träd, bekämpning av invasiva främmande arter), GAEC 10 (permanent gräsmark i Natura2000-områden) samt SMR 3 (fågeldirektivet) och SMR 4 (habitatdirektivet). Följande krav bidrar till att andra mål men också detta mål

uppnås: GAEC 7 (växttäckning), GAEC 4 (skyddsremsor), GAEC 6 (sluttande marker) och GAEC 8 (växelbruk/diversifiering av grödor).

Till de föreskrivna verksamhetskraven inom villkorligheten hör villkor som baserar sig på fågel- och habitatdirektivet (SMR 3 och 4). Till villkoren hör förbud mot att försämra Natura2000-områden eller naturskyddsområden som ligger på jordbruksmark. Detta gäller livsmiljöer och arter samt särskilt livsmiljöer för skyddade fåglar. Syftet med de föreskrivna verksamhetskraven om användning och lagring av växtskyddsmedel (SMR 12 och 13) är att förhindra att växtskyddsmedel utgör ett hot mot vilda organismarter i jordbruksmiljöer. De krav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som gäller växttäckning på trädor och vintertid (GAEC 7), kravet på att bevara permanent gräsmark (GAEC 1) och i synnerhet kravet på att dessa inte ska plöjas i Naturaområden (GAEC 10) samt kravet på att bevara landskapselement (GAEC 9) bildar basnivå för de åtgärder i CAP-planen som går längre än basnivån när det gäller att främja den biologiska mångfalden.

I Finland där skog är den livsmiljö som dominerar landskapet i största delen av landet utgör öppen jordbruksmark en livsmiljö som diversifierar landskapet, och för att vi ska kunna bevara arterna i denna livsmiljö är det väsentligt att jordbruket fortsätter och att det öppna landskapet bevaras. Därför utgör det allmänna kravet på att bevara jordbruksmark i största delen av landet en central grund för de åtgärder i CAP-planen som går längre än basnivån i fråga om att främja den biologiska mångfalden. Vidsträckta åkerfält med negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden finns i landets södra, sydvästra och västra delar, i områden där jordbruk ställvis är den dominerande markanvändningen. I dessa områden har det villkorlighetskrav som gäller den icke-produktiva markens storlek (GAEC 9) större betydelse än på andra håll i Finland. Främjandet av växttäckning vintertid (GAEC 7) har betydelse för många arter i jordbruksmiljöer, såsom åkerfåglar och däggdjur som lever i åkerområden. De krav på växttäckning som hör till villkorligheten bildar basnivå för de åtgärder i CAP-planen som går längst i fråga om växttäckning.

B. Overview of the complementarity between conditionality and interventions addressing environment- and climate-related objectives, including an overview of baseline conditions Art. 97(2)(a).

Hur villkorligheten och åtgärderna kompletterar varandra och en allmän beskrivning av basnivån

Miljö- och klimatåtgärderna i den gröna arkitekturen har samordnats så att villkorligheten utgör basnivå för åtgärderna i miljösystemet som omfattas av direktstöden, för miljöersättningarna inom pelare II, för åtgärderna inom ekologisk produktion och för ersättningar som hänför sig till djurs välbefinnande. Till en åtgärds basnivå räknas vid behov också krav som ställs på växtskydd och gödsling i den nationella lagstiftningen och som inte hör till villkorligheten. Det är här frågan om i synnerhet bestämmelserna om de allmänna principerna för integrerad bekämpning. I stödsystemen ingår inga åtgärder som förväntas bli genomförda även utan stöd. De sedvanliga förfarandena utgör basnivå för beräkningen av kostnaderna för de åtgärder som finansieras. Miljösystemet och miljöersättningarna har samordnats så att de inte ska innehålla liknande åtgärder. I de åtgärder som omfattas av miljösystemet, miljöersättningarna, den ekologiska produktionen och ersättningarna för djurs välbefinnande beaktades antingen på systemnivå eller i de stödberättigande kraven för enskilda åtgärder att stödmottagaren inte får betalas två gånger för uppfyllande av liknande villkor. Miljöinvesteringarna och de icke-produktiva investeringarna kompletterar helheten med areal- och djurbaserade åtgärder och ger gårdarna möjlighet att utveckla miljöfrämjande infrastruktur och teknik. Genom rådgivningsåtgärden ges omfattande tillgång till sakkunnig gårdsspecifik rådgivning om miljöfrågor, hållbara odlingsmetoder och genomförande av åtgärder, inklusive användning av verktyget för hantering av näringsämnen (FAST).

Miljö- och klimatåtgärderna i pelare II, det vill säga miljöersättningarna, kompletterar helheten bestående av villkorlighet och miljösystem med olika riktade åtgärder i miljöförbindelser eller miljöavtal. När det gäller kraven i fråga om balanserad användning av näringsämnen – ett tidigare villkor för en miljöförbindelse som

det betalades miljöersättning för – överförs bestämmelserna om användningen av fosfor till den nationella lagstiftningen och därmed till villkorligheten, eftersom vissa artiklar i ramdirektivet för vatten fogas till de föreskrivna verksamhetskraven. Även utbildningskravet i samband med miljöersättningar slopades, eftersom utvärderingen av jordbrukarnas användning av rådgivningen under den förra programperioden visade att det är bättre att satsa på rådgivning än på allmän utbildning. De skiftesspecifika åtgärderna i en miljöförbindelse svarar var och en på en eller flera miljöutmaningar. De går längre än de grundläggande krav som villkorligheten medför och skiljer sig från dessa.

Villkorlighetens inverkan på de särskilda målen beskrivs i punkt A. I det följande beskrivs den helhet som åtgärderna i miljösystemen, som omfattas av direktstöd, och åtgärderna i pelare II bildar utifrån hur åtgärderna inverkar på de särskilda målen d, e och f.

Särskilt mål (d) contribute to climate change mitigation and adaptation, as well as sustainable energy;

Målet för åtgärderna inom miljösystemet är att ett stort antal stödmottagare åtar sig att genomföra de centrala klimatåtgärderna och att åtgärderna genomförs på en stor areal. På begränsningen av och anpassningen till klimatförändringar inverkar de åtgärder i miljösystemet som gäller växttäckning vintertid, grön gödslingvallar och naturvårdsåkrar med vall. Dessa åtgärder kan genomföras på både torv- och mineralmark och målet är att många deltar. Dessa åtgärder har större inverkan på begränsningen av klimatförändringar när de genomförs på torvjordar än på mineraljordar.

Åtgärden Skydds-zoner och vallar på torvmarker – som omfattas av miljöersättning – bidrar till att torvåkrar där ettåriga grödor odlas omvandlas till vallar som sköts enligt villkoren för skötsel av skydds-zoner. Åtgärden minskar bearbetningen av torvmarker och leder därmed till att nedbrytningen av torv går långsammare. Odling av fånggrödor ökar kolbindningen, då en assimilerande fånggröda växer under en gröda som bärgas och efter skörd. Odling av markförbättrande grödor och saneringsgrödor främjar åkermarkens struktur, och om växterna vänds in i jorden ökar mängden organiskt material i åkermarken. Även åtgärden Främjande av cirkulär ekonomi ökar mängden organiskt material i åkermarken. I åtgärden Hantering av avrinningsvatten ingår att hålla grundvattennivån så hög som möjligt, vilket förhindrar att torv bryts ned. Åtgärden som gäller skötsel av våtmarker och de icke-produktiva våtmarksinvesteringarna har betydelse i synnerhet för anpassningen till klimatförändringar, eftersom våtmarkerna både jämnar ut översvämningstopporna och förbättrar beredskapen inför exceptionella perioder med torra.

Jordbruksmetoderna inom ekologisk produktion som främjar skötseln av jordmånen bidrar till anpassningen till klimatförändringar, och behovet av mindre produktionsinsatser främjar en klimatvänlig resurseffektivitet.

I planerna för djurens välbefinnande ingår också planer för utfodringen, och i samband med att denna utarbetas kan man också främja en foderanvändning som är hållbar med tanke på klimatet.

Investeringarna i förnybar energi, biobränslen, bearbetning och användning av stallgödsel, täckning av gödselstäder, förbättring av dränering och vattenhushållning samt de allmännyttiga investeringarna i begränsning av och anpassning till klimatförändringar ger gårdarna och aktörer på landsbygden incitament att börja använda klimatmässigt hållbara lösningar.

Genom rådgivningsåtgärden tillhandahålls rådgivning även om begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Även utbildning och informationsprojekt samt EIP-projekt kan finansieras från de ämnesområden som omfattas av detta särskilda mål.

Särskilt mål (e) foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air;

Målet för åtgärderna inom miljösystemet är att ett stort antal stödmottagare åtar sig att genomföra de centrala vattenskyddsåtgärderna. Till dessa hör åtgärderna som rör växttäckning vintertid, naturvårdsåkrar med vall och

gröngödslingsvallar. I den gröna arkitekturen har åtgärderna som gäller växttäckning vintertid delats upp så att de delvis ingår i villkorlighetskraven och delvis hör till de åtgärder som finansieras genom miljösystemet. Orsaken till detta är att det för Finlands jordbrukare är svårare att genomföra dessa åtgärder än för jordbrukarna längre söderut på grund av den korta vegetationsperioden, det begränsade urvalet av höstsådda växtarter och de osäkra såningsförhållandena på hösten. Jordbearbetningen på hösten – en ogynnsam åtgärd med tanke på vattenskyddet – har på gårdarna fungerat som en riskhanteringsmetod för att skydda odlingen och jämna ut arbetstopparna, och den har också gjort att åkrarna torkar snabbare och värms upp på våren så att de kan besås. Dessutom har den främjat den mekaniska ogräsbekämpningen. Med hjälp av åtgärden som gäller gröngödslingsvallar ges stödmottagarna incitament att anlägga växtbestånd som förbättrar åkermarkens struktur och att utnyttja biologisk kvävefixering i konventionell odling.

Med de produktionskopplade stöden, som hör till direktstöden, stöds odling av proteingrödor. Odling av proteingrödor har positiva miljöeffekter, eftersom den förbättrar gårdarnas självförsörjning i fråga om protein och diversifierar växtföljden, vilket bland annat åstadkommer ett mindre sjukdomstryck och förbättrar markens struktur. Då dessa grödor pollineras av insekter ger de dessutom pollinatörer föda.

Av de åtgärder som främjar vattenskyddet och som omfattas av miljöersättning är följande centrala: odling av fånggrödor som bottengrödor eller efter skörd, odling av markförbättrande grödor och saneringsgrödor samt skydds-zoner. För vattenskyddet är också åtgärden som främjar cirkulär ekonomi viktig. Syftet med denna åtgärd är att öka mängden organiskt material i åkermark och minska urlakningen av näringsämnen och ammoniakutsläppen genom placering av flytgödsel. Genom att främja utnyttjandet av organiskt material blir det dessutom möjligt att dra nytta av fosforkällorna i de organiska ämnena, vilket bidrar till att användningen av mineralgödselmedel kan minskas. Inom åtgärden Hantering av avrinningsvatten kan man genom att höja grundvattennivån förhindra utsläpp av surt vatten från sura sulfatjordar och därmed fiskdöd, som kan orsakas av dessa utsläpp.

Åtgärden Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter minskar användningen av växtskyddsmedel och ökar användningen av täckmaterial, vilket minskar erosionen och urlakningen av näringsämnen. Åtgärden som gäller skötsel av våtmarker och våtmarksinvesteringarna förbättrar vattenskyddet i jordbruksområden, då resultat av dem blir att näringsämnen kvarhålls, att vattenföringen minskar och att översvämningstopparna jämnas ut. En förbindelse om skiftesspecifika åtgärder kräver en gårdsspecifik åtgärd inom systemet med miljöförbindelser. Denna innehåller krav på en jordprovsanalys i vilken också glödningsrest ska bestämmas för att ta reda på mängden organiskt material i marken. Den gårdsspecifika åtgärden bidrar också till att precisionsodling blir vanligare.

Ekologisk produktion främjar vattenskyddet av följande orsaker: markens struktur och kulturtillstånd blir bättre, i stället för mineralgödselmedel används organiska gödselmedel och biologisk kvävefixering och växtskyddet baserar sig på andra metoder än kemiska.

Investeringarna i bearbetning och användning av stallgödsel och täckning av gödselstäder samt andra investeringar som främjar miljöns tillstånd och hållbar produktion förbättrar gårdarnas vattenskydd. De allmännyttiga investeringarna och samarbetsåtgärderna inriktade på hållbar skötsel av naturresurser främjar vattenskyddet på landsbygden mer allmänt, ökar kunskapen och bidrar till att nya hållbara förfaranden utvecklas.

Genom rådgivningsåtgärden tillhandahålls rådgivning även om vattenskyddet och förebyggande av ammoniakutsläpp. Även utbildning och informationsprojekt samt EIP-projekt kan finansieras från de ämnesområden som omfattas av detta särskilda mål.

Särskilt mål (f) contribute to the protection of biodiversity, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes;

Målet för åtgärderna inom miljösystemet är att ett stort antal stödmottagare åtar sig att genomföra de centrala åtgärderna som gäller biologisk mångfald. Till dessa hör naturvårdsåkrar med vall, odling av mångfaldsväxter och växttäckte vintertid. I den åtgärd som gäller naturvårdsåkrar med vall och som hör till miljösystemet är målet ett växtbestånd som främjar den biologiska mångfalden. Växtbeståndet får ha anlagts tidigare och utvecklats till vall med många arter eller så kan växtbeståndet anläggas inom åtgärden. Åtgärden var tidigare en åtgärd inom systemet med miljöersättning i pelare II, och i utvärderingen av landsbygdsprogrammet 2019 konstaterades den vara en viktig mångfaldsåtgärd. Till de åtgärder som omfattas av miljösystemet hör också anläggande av mångfaldsväxtbestånd. Med tanke på jordbruksnaturens mångfald är det viktigt att det finns växtbestånd som främjar mångfalden på flera gårdar. Om åtgärden genomförs av många leder det till en mångsidigare landskapsstruktur som ger vilda djur och växter lämpliga områden med varierande växtbestånd. Växttäckte vintertid är viktigt särskilt för att det ger skyddade platser för fåglar och vilt.

I den gårdsspecifika åtgärden, som omfattas av miljöersättningar, ingår villkor som främjar den biologiska mångfalden, i synnerhet pollinatörerna. Skyddszonerna och vallarna på torvåkrar – en riktad vallåtgärd inom miljöförbindelserna – syftar också till att främja den biologiska mångfalden, särskilt på skiften i Naturaområdet. Till mångfaldsåtgärderna som omfattas av miljöersättningar hör också fågelåkersåtgärden, som ska förhindra skador av fåglar som flyttar i stora skaror, och åtgärden Skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet, som främjar skötseln av vårdbiotoper och andra naturbeten. I åtgärden Skötsel av våtmarker sköts våtmarker eller vattenfåror vars naturtillstånd återställts även för att främja den biologiska mångfalden. Anläggande av våtmarker genom en icke-produktiv investering kan göras inte bara för vattenskyddets skull utan också för att öka mångfalden.

Åtgärderna som gäller uppfödning av lantraser och odling av ursprungsväxter och de övriga åtgärderna inriktade på genetiska resurser sörjer för att de i Finland ursprungliga produktionsdjursraserna och odlingsväxterna samt växtsamlingarna bevaras.

Den ekologiska produktionen främjar den biologiska mångfalden både på åkrar och i den omgivande jordbruksnaturen. Det har visat sig att särskilt de ekologiska boskapsgårdarna drar nytta av fågelbeståndet i jordbruksområdet.

Åtgärden som gäller djurens välbefinnande främjar betesgången för nötkreatur, getter och får, vilket är till fördel med tanke på förekomsten av arter som lever i jordbruksmiljöer och som har nytta av betesgången, såsom åkerfåglar.

Genom rådgivningsåtgärden tillhandahålls rådgivning också om hur man kan främja den biologiska mångfalden. Även utbildning, informationsprojekt, allmännyttiga investeringar och EIP-projekt kan finansieras från de ämnesområden som omfattas av detta särskilda mål.

C. Explanation on how to achieve increased ambition with regard to environmental and climate-related objective Art. 97(2)(a)

CAP-planens gröna arkitektur stärker den gemensamma jordbrukspolitikens ambition i fråga om miljöfrågorna på systemets alla nivåer.

Antalet krav som omfattas av *villkorligheten* och som gäller alla stödmottagare blir fler, då nya krav inkluderas i villkorligheten, vilket gäller både de föreskrivna verksamhetskraven och kraven för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Dessutom genomförs vissa villkorlighetskrav mer ambitiöst än för närvarande. Villkorligheten är en helhet bestående av krav som stödmottagarna måste uppfylla utan separat ersättning, vilket betyder att de ska täcka de kostnader som uppfyllandet av villkoren medför med inkomster från sin affärsverksamhet.

Vissa åtgärder som tidigare omfattades av direktstödet förgröningsstöd blir nu i en delvis ändrad form en del av villkorligheten. Det är frågan om åtgärderna som gäller arealer med ekologiskt fokus, bevarandet av permanent gräsmark och diversifieringen av grödor och som under perioden 2014–2020 stöddes med cirka 150 miljoner euro per år. Kravet i fråga om övervakningen av andelen permanent gräsmark (GAEC 1) skärps i Finland, vilket beror på att år 2018 används som referensår vid granskning av andelen. År 2018 var andelen permanent gräsmark högre än under det tidigare referensåret 2015. Dessutom gäller kravet nu också ekologiska gårdar, vilket inte var fallet förut. Även GAEC 10 (permanent gräsmark på Natura2000-områden) och GAEC-9 (icke-produktiva marker) gäller de ekologiska gårdarna. GAEC-kraven för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden utökas med ett nytt krav som gäller torvmarker. Målet är nationellt och syftet är att minska incitamentet för att röja torvmarker. Ett liknande krav ska bestämmas nationellt även för mineralmarker. Att minska röjningen är mycket viktigt med tanke på målet att minska utsläppen av växthusgaser.

Kravet på skyddsremsor (GAEC 4) och delvis också kravet på växttäckte vintertid (GAEC 7) ingick tidigare i miljöersättningsystemet i pelare II, och jordbrukarna beviljades ersättning för kostnaderna för att uppfylla kraven. Inom villkorligheten förväntas däremot jordbrukarna uppfylla kraven utan separat ersättning. I samband med denna förändring ska det nuvarande kravet i tvärvillkoren på en meter breda dikesrenar längs utfallsdiken slopas.

Begränsningarna av fosforanvändningen ska införas i den nationella lagstiftningen, och då kommer de inte längre att omfattas av miljöersättningar. Eftersom vissa artiklar i ramdirektivet för vatten (SMR 2) inkluderas i de förskrivna verksamhetskraven i villkorligheten, blir fosforbegränsningarna en del av villkorligheten och gäller i fortsättningen alla stödmottagare. I samband med förändringen revideras den nationella lagstiftningen om fosfor så att nivån för användningen av näringsämnen motsvarar den nivå som krävdes för miljöersättning. Via ramdirektivet för vatten ska också miljötillstånden och besluten som fattas med anledning av anmälningar ingå i villkorligheten.

I de föreskrivna verksamhetskraven inkluderas vissa artiklar från bekämpningsmedelsdirektivet (SMR 13). Dessa innehåller bland annat kravet på utbildning om bekämpningsmedel och testningen av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Dessa krav utgjorde tidigare basnivå för miljöersättning och har därmed kunnat orsaka minskat stöd enbart för stödmottagare som förbundit sig till miljöersättning. När kraven inkluderas i villkorligheten innebär det påföljder för stödmottagare som underlåter att uppfylla dem, vilket ökar incitamentet att uppfylla dem. Dessutom innehåller villkorligheten via bekämpningsmedelsdirektivet även vissa krav i fråga om användning och lagring av bekämpningsmedel.

Kravet i *artikel 4.1 a* om underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för odling ska genomföras på ett mer ambitiöst sätt än hittills, då ingen separat ersättning kommer att beviljas för årlig slätter. Hittills har kostnaderna för att uppfylla kravet gällande slätter ersatts inom vissa åtgärder som omfattats av miljöersättningar. Att hålla jordbruksmarken öppen i Finland, där den öppna jordbruksmarken upptar endast 7 procent av arealen, är mycket viktigt med tanke på den biologiska mångfalden.

Miljösystemet är ett helt nytt system inom direktstöden. Det nya systemet som kommer att höra till direktstöden ersätter förgröningsstödet, då kraven för förgröningsstöd överförs till villkorligheten. Finlands mål för åtgärderna inom miljösystemet är att ett stort antal stödmottagare åtar sig att genomföra de centrala klimat-, vattenskydds-, mark- och mångfaldsåtgärderna, som hör samman med växttäckte vintertid, med anläggande och upprätthållande av olika vallar som gynnar miljön och med odling av mångfaldsväxter. Incitament till växttäckte vintertid ges delvis via villkorligheten genom att det på basnivån krävs att reducerade bearbetningsmetoder används, vilket innebär att det inte längre betalas ersättning för det. Dessutom stöds en mer krävande åtgärd inom miljösystemet gällande stubb- och växttäckte vintertid. Stödet betalas framöver endast för mark där stubben lämnas kvar över vintern eller har växttäckte vintertid. Åtgärden växttäckte vintertid har tidigare finansierats genom miljöersättningarna i pelare II, och ersättning har beviljats för hela gårdens areal efter att vissa gårdsspecifika procentandelar uppfyllts. Åtgärden har avsevärt minskat den höstbearbetade markens andel. Miljösystemets gröngödslingsvallar, naturvårdsåkrarna med vall och mångfaldsväxtåtgärden har tidigare hört till miljöersättningens åtgärder, som i utvärderingen av landsbygdsprogrammet konstaterats

vara betydelsefulla särskilt för vattenskyddet och den biologiska mångfalden. Villkoren för de åtgärder som gäller grüngödslingsvallar och naturvårdsåkrar med vall blir mer ambitiösa genom att det inte ska vara möjligt med gödning eller användning av växtskyddsmedel på dessa marker under växtbeståndets anläggningsfas. Dessutom krävs att fröblandningar för grüngödslingsvallar ska innehålla två vallväxter och, liksom nu, även en kvävefixerande växt. Målarealerna för åtgärderna inom miljösystemet är högre än dem som för närvarande förverkligats.

När det gäller *miljöersättningarna* blir den gårdsspecifika åtgärdens andel av finansieringen för miljöersättningarna mindre och de skiftesspecifika åtgärderna riktas in mer exakt än tidigare med hjälp av geodatamaterial. Då åtgärder som är betydelsefulla med tanke på miljön börjar finansieras med medel från miljösystemet blir det möjligt att öka målarealerna för de skiftesspecifika åtgärderna. Inom de skiftesspecifika åtgärderna finns ambitiösa målarealer för bland annat följande åtgärder: främjande av cirkulär ekonomi, odling av fånggrödor och jordförbättrande grödor (som är en ny åtgärd). I den gårdsspecifika åtgärden inkluderas ett incitament för att införa precisionsodling och främja pollinatörerna. Dessutom utökas jordprovsanalysen med en analys av glödningsresten för bestämning av mängden organiskt material.

Vid inriktning av åtgärden som gäller anläggande av skyddszoner längs vattendrag ska man börja använda dels vattendragsdata som baserar sig på modellen för fårar och bäddar, dels data om erosionskänslighet som baserar sig på erosionsmodellen Rusle. Detta säkerställer att åtgärden med tanke på vattenskyddet inriktas på lämpligt sätt och genomförs i tillräcklig omfattning. Även data om översvämningsområdena ska användas vid inriktning av åtgärden, om data blir tillgängliga i tid. Tack vare datamaterial kan åtgärden som gäller skyddszoner också riktas till Naturaåkrar och åkrar i grundvattenområden. Åtgärden som gäller skyddszoner ska också börja genomföras på vallar på torvmark, och dessa ska skötas på motsvarande sätt som andra skyddszonsvallar. Dessa vallar ska främst anläggas på torvåkrar där ettåriga grödor odlats, vilket ökar åtgärdens effekt.

För att den åtgärd som gäller hantering av avrinningsvatten ska bli effektivare ska automatisk reglering av vattennivån börja användas på nya platser, när den automatiska utrustningen för regleringen blir tillgänglig för aktörerna. Inom åtgärden Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter har antalet tillgängliga metoder begränsats så att endast de effektivaste metoderna kan användas. Inom åtgärden som gäller fågelåkrar introduceras ett nytt tillvägagångssätt för att förhindra skördeskador orsakade av fridlysta fåglar som flyttar i stora skaror. I utvärderingen av landsbygdsprogrammet konstaterades att det tidigare miljöavtalet inte fungerade, vilket i synnerhet berodde på att det inte var säkert att fåglar skulle anlända till avtalsarealen. Åtgärden har utvecklats så att den bättre ska riktas till områden där fåglar orsakar skador.

Inom åtgärden Skötsel av våtmarker blir det möjligt att godkänna ett objekt som stödberättigande också av klimatskäl. Åtgärden Skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet struktureras så att stödmottagaren under avtalsperioden under något år också kan genomföra en mer omfattande iståndsättning och stängsling, vid behov även med viltstängsel. Avtalets målareal ökas betydligt, eftersom det inom det nationella Helmi-projektet iståndsätts ett stort antal objekt som kan börja skötas kontinuerligt genom ett miljöavtal.

I åtgärden Uppfödning av lantraser blir förbindelsen ettårig, vilket förväntas öka uppfödarnas intresse för åtgärden och därmed leda till att antalet djur av lantras ökar. När det gäller uppfödningen av lantraser av nötkreatur tillkommer ett nytt villkor: inavelsgraden ska vara så låg att rasens genetiska mångfald inte blir sämre. Ett villkor för åtgärder som gäller får och getter är att det finns en avelsplan för avel av renrasiga individer av lantras.

Åtgärden som gäller ekologisk produktion förblir en åtgärd inom pelare II och har ungefär samma form som tidigare, eftersom åtgärden i princip har fungerat bra. I Finland ökade arealen med organisk produktion och antalet gårdar som bedriver ekologisk husdjursproduktion betydligt under den gångna programperioden, och ökningen har varit stadig. Den ekologiska produktionens arealandel hör till de högsta i unionen. Målarealen för ekologisk produktion höjs för år 2027 så att ökningen möjliggör uppfyllelse av målet om 25 procent år 2030 i enlighet med strategin Från jord till bord.

Inom åtgärden som gäller djurens välbefinnande stärks planeringen av verksamheten med hjälp av planer för djurens välbefinnande. Planerna omfattar både utfodringen och biosäkerheten och kan ta hänsyn till utfodringens klimatpåverkan och hållbar användning av antibiotika.

Inom investeringar i gårdar och landsbygdsföretag är det även framöver möjligt att göra miljöinvesteringar. Miljöinvesteringarna blir viktigare och behovet av dem större, och stödmottagarna informeras tydligare än förut om möjligheterna att utnyttja investeringar. Tack vare teknikutveckling och nya forskningsrön blir det möjligt att med investeringar som förbättrar miljöns tillstånd på flera sätt påverka miljöns tillstånd. Inom våtmarksinvesteringarna, som hör till de icke-produktiva investeringarna, får stödmottagarna också möjlighet att anlägga en våtmark för klimatets skull, inte bara för vattenskyddets och mångfaldens skull.

Rådgivningsåtgärdens popularitet ökade under föregående programperiod, och satsningarna på denna åtgärd kommer nu att bli ännu större. Rådgivningstjänsterna i CAP-planen kommer att utökas med ett nytt ämnesområde som gäller metoderna för hållbar odling, metoder som på sista tiden blivit mycket uppmärksammade. Till dessa metoder hör exempelvis sådana som ökar kolbindningen i marken.

D. Explanation of how the environmental and climate architecture is expected to contribute to already established long-term national targets Art. 97(2)(b)

De nationella miljömålen beskrivs i behovsanalyserna, och hur CAP-planens villkorlighetskrav och åtgärder inverkar på de särskilda målen beskrivs ovan i punkterna A och B. Den gröna arkitekturen har utformats så att den ska främja uppnåendet av målen på ett övergripande sätt, men hänsyn togs till att det i Finland även utanför CAP genomförs åtgärder som bidrar till att dessa mål uppnås.

Särskilt mål (d) contribute to climate change mitigation and adaptation, as well as sustainable energy;

Klimatåtgärderna i CAP-planen fokuserar på klimatutmaningarna inom jordbruket. I den klimatpolitiska planen på medellång sikt är målet för hela bördefördelningssektorn, inklusive jordbrukssektorn, att utsläppen ska minska med 39 procent fram till 2030 jämfört med nivån 2005. CAP-planen innehåller åtgärder som bidrar till att detta mål uppnås. Flerårig odling på organogena marker utan bearbetning främjas genom åtgärden Skyddszoner och vallar på torvåkrar, en åtgärd som omfattas av miljöersättningar. Arealmålet för torvmarker baserar sig på Naturresursinstitutets förslag om att minska odlingen av ettåriga växter på torvmarker. Åtgärder för höjning av grundvattennivån på organogena marker stöds genom investeringarna i reglerbar dränering och genom åtgärden Hantering av avrinningsvatten, en åtgärd som omfattas av miljöersättningar. Produktionen av biogas främjas genom finansiering av investeringar i biogasanläggningar. Dessutom främjas markens kolbindning av CAP-planens åtgärd Odling av fånggrödor och den åtgärd som syftar till att marker ska vara vallbevuxna och ha växttäckning, och åtgärden Främjande av cirkulär ekonomi ökar mängden organiska ämnen i åkermarken. När målet för odling av fånggrödor fastställdes beaktades också de behov som tas upp i vattenförvaltningsplanerna. Med tanke på klimatmålen är villkorlighetens krav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden genom vilket röjningen av nya åkrar på torvmarker, men även på mineralmarker, begränsas en viktig del av den gröna arkitekturen. Beskogningen av organogena marker stöds genom det nationella besogningsstödet, som inte ingår i CAP-planen. Dessutom bidrar de övriga åtgärderna som nämns i punkt A till att målen för minskning av utsläppen uppnås.

CAP-planen förverkligar målet i den nationella planen för anpassning till klimatförändringen om att branscher och aktörer i sina planer och sin verksamhet ska beakta anpassningen till klimatförändringen. I CAP-planen stöds anpassningen till klimatförändringen genom åtgärder som främjar en mångsidigare jordbruksproduktion och växttäckning och genom andra åtgärder inriktade på hantering och skydd av vatten. Behoven i fråga om anpassningen till klimatförändringen är desamma som i fråga om främjandet av vattenskyddet och den biologiska mångfalden, eftersom klimatförändringen förväntas förstärka de utmaningar som variationen i väderförhållandena, de extrema väderfenomenen, djur- och växtsjukdomarna och skadedjurens medför.

I linje med den nationella energi- och klimatstrategin för 2030 ska användningen av förnybar energi ökas så att dess andel av den slutliga energiförbrukningen stiger till mer än 50 procent under 2020-talet. I linje med energi- och klimatstrategin ska också biomassorna och biogaspotentialen inom jordbruket börja utnyttjas bättre. Biomassor från jord- och skogsbruket har en viktig roll i produktionen av förnybar energi i Finland. Genom åtgärderna i CAP-planen stöds investeringar i förnybar energi både på gårdar och i landsbygdsföretag, inklusive investeringar i biogasanläggningar.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2018/2002 främjar energieffektivitet. Det innehåller energieffektivitetsmål för åtagandeperioden 2021–2030 och andra skyldigheter att främja energieffektiviteten. EU:s energieffektivitetsmål för 2030 är minst 32,5 procent. För medlemsstaterna fastställdes också för perioden 2021–2030 en bindande årlig ackumulerad energibesparingsskyldighet på 0,8 procent. Energieffektiviteten ska förbättras genom investeringsåtgärderna och rådgivningsåtgärden i CAP-planen.

Särskilt mål (e) foster sustainable development and efficient management of natural resources such as water, soil and air;

För Finland är vattenskyddsåtgärderna inom jordbruket viktiga. Åtgärderna i CAP-planen fokuserar på att minska jordbrukets vattenbelastning. För vattenvården har det upprättats både ett nationellt vattenvårdsprogram och regionala vattenförvaltningsplaner. I de regionala planerna fastställer Närings-, trafik- och miljöcentralerna vilka åtgärder som behövs inom sina områden för att uppnå god vattenstatus. Vid identifiering av åtgärdsbehoven och uppsättande av mål i de regionala förvaltningsplanerna konkretiseras målen i många olika nationella strategier för vattenskyddet.

När det bestämdes vilka vattenskyddsåtgärder som ska ingå i CAP-planen beaktades de åtgärdsbehov som identifierats i vattenförvaltningsplanerna, i synnerhet när det gäller miljöersättningarna och valet av målområdena för dem. Av vattenförvaltningsplanerna framgår också att det finns behov av åtgärder för hantering av avrinningsvatten, såsom reglerbar dränering och naturlig grundtorrläggning. Det har också identifierats ett klart behov av andra miljöinvesteringar, såsom gödselbearbetning. Miljöinvesteringar finansieras med de investeringsstöd som nämns i CAP-planen. När det gäller målen för våtmarker har det dock beaktats att det också finns nationella åtgärder för anläggande och skötsel av dessa. Fosforbindande gips sprids på åkrar inom ett nationellt projekt i stället för via CAP-planen. De åtgärder som identifierats i vattenförvaltningsplanerna främjar målet om att minska urlakningen av näringsämnen och användningen av gödselmedel i EU:s strategi för biologisk mångfald.

Målarealen för ekologisk produktion för år 2027 har bestämts utifrån målet i strategin Från jord till bord och i det nationella ekoprogrammet om att 25 procent av arealen ska användas för ekologisk produktion år 2030. Ökningen av arealen där ekologisk produktion bedrivs bidrar också till uppfyllelsen av målet i EU:s strategi för biologisk mångfald om att användningen av växtskyddsmedel och riskerna förknippade med dem ska minska.

För minskningen av ammoniakutsläppen finns nationella kvantitativa mål för både 2020 och 2030 i EU:s direktiv om nationella utsläppstak (EU 2016/2284). De åtgärder som bedömts vara viktigast för att uppnå målen, det vill säga placering av flytgödsel och täckning av gödselstäder, har inkluderats i CAP-planen.

Även de i punkt A nämnda åtgärderna inom villkorligheten och miljösystemet bidrar till att målen för vattenskyddet och förbättringen av marken uppnås.

Särskilt mål (f) contribute to the protection of biodiversity, enhance ecosystem services and preserve habitats and landscapes;

Åtgärderna i CAP-planen bidrar till att de långsiktiga målen för den biologiska mångfalden, ekosystemtjänsterna samt bevarandet och skötseln av livsmiljöer och landskap uppnås främst när det gäller

arter och livsmiljöer i jordbruksnatur samt ursprungsväxternas och lantrasernas genetiska mångfald. Dessutom ingår åtgärder inriktade på att främja den biologiska mångfalden i våtmarksnatur.

Med tanke på den biologiska mångfalden är åtgärden Skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet den viktigaste åtgärden i CAP-planen. Denna åtgärd är mest inriktad på jordbruksnatur som behöver skötas. Dess målareal har samordnats med arealmålen i livsmiljöprogrammet Helmi, som administreras av miljöministeriet, och i den nationella PAF-planen. Denna åtgärd har länge varit det viktigaste incitamentet för skötseln av de områden i jordbruksnaturen där mångfalden är störst och för skötseln av vårdbiotoper och naturbeten, både i och utanför skyddsområden. Skötseln av dessa områden främjar dels vården av de hotade livsmiljöer som är vårdbiotoper och som nämns i habitatdirektivet, dels skyddet av de hotade arter som trivs i dessa livsmiljöer. Åtgärden kan också användas vid skötsel av landskapsområden som bedömts vara värdefulla och vid skötsel av Naturaområden. Vid fastställande av målarealen beaktades att det tillkommer nya stora arealer som är lämpliga för denna skötsel genom iståndsättningen inom det nationella Helmi-programmet. Även den riksomfattande inventeringen av vårdbiotoper framskrider under de kommande åren.

I studier och utvärderingar har det framhållits att olika vallar är viktiga för jordbruksnaturen. För mångfalden i fråga om vallar finns inga nationella kvantitativa mål, men en riklig förekomst av dem i landskapet bidrar till att målen för skydd av arterna i jordbruksnaturen uppnås för flera artgrupper, såsom fåglar, fjärilar, andra insekter och vilt. När det gäller att upprätthålla och öka antalet vallar finns det i CAP-planen flera åtgärder med olika mål. Till målet att skydda arter och livsmiljöer bidrar också den åtgärd som gäller fågelåkrar och skötsel och anläggande av våtmarker samt den ekologiska produktionen. Odlingen av mångfaldsväxter, odlingen av växter som pollinatörerna föredrar och de åtgärder som bidrar till att pollineringsstjänster används beaktas i förväg målen i den pollineringsstrategi som håller på att utarbetas. Åtgärden Alternativa växtskyddsmedel för trädgårdsväxter bidrar till att målen i det nationella handlingsprogrammet för hållbar användning av växtskyddsmedel uppnås. Även kraven i villkorligheten och miljösystemet om växttäckte vintertid bidrar till att den biologiska mångfalden förbättras.

Målarealen för ekologisk produktion för år 2027 har bestämts utifrån målet i strategin Från jord till bord och i det nationella ekoprogrammet om att 25 procent av arealen ska användas för ekologisk produktion år 2030.

Villkorlighetskravet rörande antalet icke-produktiva arealer bidrar till att målet i EU:s strategi om biologisk mångfald om en minimiareal för olika landskapselement uppnås. I de nationella långsiktiga åtgärdsprogram som för närvarande genomförs har inget motsvarande nationellt kvantitativt mål satts.

Det nationella programmet för genetiska resurser innehåller inget kvantitativt mål för att främja genetisk mångfald, men nog ett allmänt mål om att bevara ursprungsväxterna och lantraserna och minska hotet mot dem och att informera om den genetiska mångfaldens betydelse. De åtgärder i CAP-planen som gäller genetiska resurser stöder dessa mål som ingår i det nationella programmet för genetiska resurser.